

Umożliwienie emitentom prowadzenia programów lojalnościowych dla inwestorów

Obecnie dzięki narzędziom pozwalającym na identyfikację posiadaczy papierów wartościowych spółki giełdowe mogą aktywizować swoich akcjonariuszy poprzez nawiązanie z nimi bezpośredniej komunikacji i oferowanie programów lojalnościowych – wyjaśnił KNF.

Programy lojalnościowe stanowią pakiet korzyści skierowany do akcjonariuszy najbardziej zaangażowanych w działalność spółki. Wdrażanie takich programów pozwala na budowanie stabilnego i długoterminowego akcjonariatu oraz wspiera relacje inwestorskie na rynku kapitałowym. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego przedstawił niedawno stanowisko w sprawie możliwości korzystania z programów lojalnościowych. Dotyczy ono takich zagadnień jak: aktywizacja akcjonariuszy spółek publicznych; identyfikacja akcjonariuszy spółek giełdowych; programy lojalnościowe dla akcjonariuszy. W swoim stanowisku KNF zwrócił uwagę na regulację zmierzającą do zaangażowania akcjonariuszy w spółkach publicznych, czyli dyrektywę Parlamentu Europej-

skiego i Rady (UE) 2017/828 z 17 maja 2017 r. zmieniającą dyrektywę 2007/36/WE w zakresie zachęcania akcjonariuszy do długoterminowego zaangażowania, czyli tzw. *dyrektywa SRD II (The Shareholder Rights Directive II)*. Jednym z narzędzi przewidzianych w *dyrektywie SRD II* jest identyfikacja akcjonariuszy w spółce giełdowej. Korzystając z mechanizmu do identyfikacji akcjonariuszy spółka może nie tylko poznać swoich akcjonariuszy, ale także wyróżniać tych, którzy w największym stopniu angażują się w działalność spółki. Przykładem takiego narzędzia premiującego aktywną postawę wśród akcjonariuszy mogą być programy lojalnościowe. Programy lojalnościowe stanowią zindywidualizowaną ofertę dedykowaną akcjonariuszom

DR ANDRÉ HELIN, Prezes BDO

spółki zawierającą dodatkowe świadczenia:

- finansowe (rabaty na produkty, możliwość reinwestycji dywidendy na bardziej korzystnych warunkach),
  - niefinansowe (zaproszenie do udziału w wydarzeniach kulturowych, branżowych czy sportowych) lub
  - korzyści (pierwszeństwo nabycia produktów nowej kolekcji).
- Program lojalnościowy może być przyznawany proporcjonalnie do

długości okresu posiadania akcji (posiadania statusu akcjonariusza), uzależniony od czasu trwania uczestnictwa w takim programie bądź też od zakupu dodatkowego pakietu akcji. Zdaniem KNF, realizacja programów lojalnościowych powinna wpływać mobilizująco na postawę akcjonariuszy, którzy poprzez korzystanie z pewnych preferencji będą bardziej angażować się w poznanie działalności danej spółki. Ponadto programy lojalnościowe mogą również wpłynąć na

zwiększenie przejrzystości w stosunkach między spółką a jej potencjalnymi inwestorami na zasadzie cross-sellingu, tj. oferowanie inwestorom produktów spółki spowoduje zwiększenie popularności samej spółki, zaś każdy klient będzie mógł stać się inwestorem, a inwestor – klientem. Działania takie mogą także prowadzić do wzrostu motywacji zarządzających spółką w zakresie budowania stabilnej i perspektywicznej pozycji firmy na rynku.

Stanowisko MF dotyczące przekroczenia limitów inwestycyjnych

Ministerstwo Finansów odpowiedziało na pytania PANA związane z podejściem w sprawozdaniu z badania do naruszeń limitów określonych w art. 145 oraz 196 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

Ministerstwo Finansów przedstawiło interpretację art. 83 ust. 6 pkt 4 i 5 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. z 2020 poz. 1415) w odniesieniu do kwestii sposobu podejścia w sprawozdaniu z badania do naruszeń limitów określonych w art. 145 oraz 196 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 605). Zgodnie z interpretacją MF w przypadku uznania informacji o przekroczeniach limitów inwestycyjnych za informacje o istotnym naruszeniu prawa, statutu lub umowy spółki, mające wpływ na sprawozdanie finansowe spółki, to wówczas, ze względu na istotny charakter tych informacji, w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego (niezależnie od rodzaju funduszu) powinny być zawarte informacje o przekroczeniu ograniczeń inwestycyjnych wynikających z ustawy lub statutu funduszu i zwiększaniu tego przekroczenia, z wyłączeniem przypadków w których to przekroczenie lub

jego zwiększenie było spowodowane wyłącznie przez:

- zmiany cen, kursów lub wartości składników lokat posiadanych przez fundusz,
- zmiany wartości aktywów funduszy występujące w okresie pomiędzy zawarciem transakcji nabycia składnika lokat, innego niż składnik lub składniki, których dotyczy przekroczenie albo zwiększenie przekroczenia, a jej rozliczeniem, związane z obowiązkiem jej ujęcia w księgach rachunkowych w dacie zawarcia umowy,
- zmiany wartości aktywów funduszy wynikające z transakcji przy zobowiązaniu się funduszu do odkupu dotyczącej składnika lokat innego niż składnik lub składniki, których dotyczy przekroczenie albo zwiększenie przekroczenia,
- zmiany wartości aktywów funduszu wywołane poprzez zmiany w kapitale wpłaconym lub wypłaconym. Wyłączone przekroczenia limitów inwestycyjnych powstały bowiem w sposób niezależny od funduszu, a przez to zostały uznane przez regulatora za mniej

istotne i mogące podlegać nadzorowi w ramach wewnętrznej struktury organizacyjnej towarzystwa. W sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego powinny zostać zawarte informacje o przekroczeniach limitów inwestycyjnych, które miały miejsce na dzień bilansowy. Efekt takiego przekroczenia znajdzie bowiem swoje odzwierciedlenie w bilansie, który sporządza się na dzień bilansowy. Zdaniem Ministerstwa Finansów zasadne jest także to, aby biegły rewident w swojej opinii wskazywał, czy identyfikowane na dzień bilansowy przekroczenia limitów inwestycyjnych do dnia sporządzenia sprawozdania z badania zostały dostosowane, bądź też czy na dzień sporządzenia sprawozdania z badania identyfikowane są przypadki naruszenia ww. norm ostrożnościowych.

KNF oczekuje wprowadzenia właściwych procedur wideoweryfikacji

W serwisie internetowym KNF zostało opublikowane Stanowisko UKNF dotyczące identyfikacji klienta instytucjonalnego i weryfikacji jego tożsamości w sektorze finansowym podlegającym nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego w oparciu o metodę wideoweryfikacji.

Jak wynika z opublikowanego niedawno stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), instytucja ta, mając na względzie istotny poziom ryzyka związanego z identyfikacją i weryfikacją tożsamości klienta i osób upoważnionych do jego reprezentowania, w przypadku nawiązania albo utrzymywania stosunków gospodarczych lub przeprowadzenia transakcji okazjonalnych bez ich fizycznej obecności, oczekuje, że podmio-

ty nadzorowane będą stosowały dobre praktyki związane z oferowaniem usługi wideoweryfikacji. W tym kontekście KNF przypomniał, że podmiot nadzorowany powinien przeprowadzić analizę ryzyka w odniesieniu do wprowadzanej metody wideoweryfikacji, biorąc pod uwagę m.in. model jej funkcjonowania, możliwe do zastosowania technologie i dostosowane do nich mechanizmy kontrolne zapewniające odpowiedni poziom

bezpieczeństwa. Dotyczy to w szczególności mitygowania ryzyk związanych z nieprawidłową identyfikacją i weryfikacją tożsamości klienta lub osoby (osób) upoważnionej do działania w imieniu klienta (np. ryzyka kradzieży tożsamości), w tym odnoszących się do wiarygodności materiałów weryfikacyjnych. Podmiot nadzorowany może uzyskiwać dostęp do materiałów weryfikacyjnych za pomocą wideorozmowy, w sposób uwzględniający również kwestie reprezentacji łącznej klienta. Podczas wideorozmowy – jak wyjaśnia KNF – podmiot nadzorowany uzyskuje możliwość bliższej obserwacji klienta lub osoby (osób) upoważnionej/ do działania w jego imieniu oraz oryginałów dokumentów przedstawionych przez osobę (lub osoby) uczestniczącą w wideoweryfikacji, a także możliwość upewnienia się, że materiały weryfikacyjne nie zostały sfalszowane, poprzez w szczególności porównanie fotografii w dokumencie tożsamości klienta lub osoby (osób) upoważnionej z wyglądem osoby, z którą nawiązano wideo rozmowę oraz sprawdzenia, czy klient lub osoba (osoby) upoważniona występują w wiarygodnych bazach danych (na temat poruszonych w stanowisku KNF kwestii związanych z praniem brudnych pieniędzy piszemy szerzej w naszym Alercie „Bezpieczna firma”).

Bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej

Bank w pierwszej kolejności powinien wezwać kredytobiorcę do zapłaty przeterminowanego zadłużenia, z poinformowaniem o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację, a dopiero następnie, w przypadku bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu, złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu umowy – wynika z orzeczenia Sądu Rejonowego w Pisz.

Bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu. W pierwszej kolejności bank powinien doręczyć kredytobiorcy wezwanie oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu, wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych), na spłatę zadłużenia. Dopiero po upływie tego terminu może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy. W przypadku, gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy jest nieważna (art. 58 § 1 KC) – przypomniał Sąd Rejonowy w Pisz - I Wydział Cywilny w wyroku z 21 stycznia 2022 r. (sygn. akt I C 426/20).

Sąd zwrócił uwagę, że dokonanie takiej czynności nie prowadzi do wymagalności wierzytelności banku o spłatę tej części kredytu, co do której kredytobiorca nie pozostał w opóźnieniu. Procedura wynikająca z art. 75c Prawa bankowego, nie może być przeprowadzona także po złożeniu oświad-

czenia o wypowiedzeniu umowy kredytu. Przepis ten ma charakter bezwzględnie obowiązujący, tym samym wypowiedzenie umowy kredytu nie może być konwalidowane poprzez późniejsze działania. Wskazany przepis prawa bankowego stanowi w całości przepis semidyspozytywny. Może zostać zmieniony w umowie kredytu albo osobnym porozumieniu jedynie na korzyść kredytobiorcy, na przykład przez wydłużenie terminu na złożenie wniosku w sprawie restrukturyzacji kredytu.

W rozpatrywanej sprawie bank przedłożył sądowi zaadresowane do pozwanego (kredytobiorcy) pismo zatytułowane „ostatecznie wezwanie do zapłaty”. Jak zauważał jednak sąd, bank wezwała pozwanego do natychmiastowego uregulowania całego zadłużenia przeterminowanego. Tymczasem art. 75c ustawy Prawo bankowe jednoznacznie wskazuje, że jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. Co

więcej, w rozpatrywanej sprawie bank nie przedstawił dowodu doręczenia powyższego pisma pozwanemu, czego konsekwencją było uznanie przez sąd, iż bank dokonał wypowiedzenia umowy pożyczki w wadliwy sposób, bez wdrożenia procedury wynikającej z art. 75c ustawy Prawo bankowe. W uzasadnieniu wyroku sąd podkreślił, że od banku jako profesjonalisty należy oczekiwać, aby działania upominawcze były zgodne z dyspozycją art. 75c prawa bankowego i tym samym poprzedzały właściwe wypowiedzenie umowy. Z samej istoty upomnienia wynika, że stanowi ono rodzaj skarcenia, napomnienia, przypomnienia, lecz nie zaś ukarania. Sekwencja oświadczeń banku powinna być taka, że w pierwszej kolejności powinien on wezwać kredytobiorcę do zapłaty, z poinformowaniem o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację, a następnie, w przypadku bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu, złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu umowy.

W skrócie

Zdolność kredytowa ma być oceniana przy założeniu wzrostu stóp o 5 pp.

W serwisie internetowym KNF zostało opublikowane Stanowisko UKNF skierowane do Prezesów Zarządów Banków oraz Dyrektorów oddziałów instytucji kredytowych ws. działań mających na celu ograniczenie poziomu ryzyka kredytowego. Organ nadzoru zaleca, żeby w procesie oceny zdolności kredytowej wszystkie banki przyjmowały minimalną zmianę poziomu stopy procentowej o 5 pp. Zalecenie to mieści się w spektrum rozwiązań przewidzianych w Rekomendacji S. UKNF oczekuje na dostosowanie się banków do wskazanych zaleceń bez zbędnej zwłoki i nie później niż do końca marca 2022 r. oraz poinformowanie organu nadzoru o podjętych w tym zakresie działaniach w terminie do 5 kwietnia 2022 r.

Rząd zamierza zmienić zasady finansowania Funduszu Edukacji Finansowej

3 marca 2022 r. do opiniowania trafił projekt ustawy o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Projekt przewiduje utworzenie Funduszu Edukacji Finansowej (FEF), będącego państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ustawa

zakłada m.in. że odmiennie niż dotychczas FEF, z uwagi na swój status prawny, nie będzie mógł uzyskiwać przychodów z lokowania swoich środków. Podobnie jak w obecnym stanie prawnym projekt zakłada powołanie Rady Edukacji Finansowej.

Uchwała przyjmująca krajowy standard badania sprawozdań finansowych

Rada Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego przyjęła uchwałę nr 39/1/2021 zatwierdzającą uchwałę Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 1975/32a/2021 z 17 grudnia 2021 r. w sprawie krajowego standardu usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd 3001PL. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Przyjęcie Krajowego standardu usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd 3001PL jest reakcją na potrzeby rynku i stanowi cenne wsparcie dla firm audytorskich oraz biegłych rewidentów. Jest to ważny krok we wdrażaniu w polskiej sprawozdawczości wymogów ESEF (w rozumieniu rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815).

W PIU powołano nową komisję do spraw zarządzania ryzykiem

W Polskiej Izbie Ubezpieczeń zaczęła działać nowa komisja ds. Zarządzania ryzykiem. Jej członkami

mogą być osoby nadzorujące funkcję zarządzania ryzykiem ze wszystkich zakładów ubezpieczeń. Obok wymiany najlepszych praktyk, komisja będzie wskazywać nowe wyzwania dla zarządzania ryzykiem, opiniować legislację i prowadzić dialog z KNF. Jednym z pierwszych tematów na posiedzeniach komisji będzie wymiana najlepszych praktyk w obszarze zarządzania ryzykiem dla zrównoważonego rozwoju. Zagadnienia ESG (z ang. Environmental, Social, and Governance) obejmują wymogami całościowo zakłady ubezpieczeń, nie tylko ze strony zarządzania ryzykiem, ale też raportowania, produktów i operacji.

KNF umożliwi przesłania testowych wersji raportów rocznych ESEF

Obowiązek stosowania formatu ESEF w odniesieniu do raportów rocznych sporządzanych przez emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, wchodzi w życie począwszy od raportów za rok obrotowy 2021. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, w celu wsparcia emitentów w przygotowaniach do raportowania w nowym formacie udostępnił możliwość przesłania testowych wersji raportów ESEF w środowisku produkcyjnym Elektronicznego Systemu Przekazywania Informacji (ESPI). Możliwość testowania dostępna będzie dla wszystkich emitentów posiadających konta w ESPI w okresie od 9 marca do 30 kwietnia 2022 r. Udział w testach nie wymaga dodatkowego zgłoszenia lub rejestracji.

Ogłoszono teksty jednolite prawa wekslowego i ustawy o listach zastawnych

W Dzienniku Ustaw z 2022 r. (poz. 282) opublikowano obwieszczenie marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo wekslowe. Z kolei w dzienniku Ustaw z 2022 r. (poz. 581) ukazało się obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych. Ustawa ta reguluje zasady emisji, zbywania, nabywania, wykupu i zabezpieczenia listów zastawnych oraz zasady tworzenia, organizacji, działalności i szczególnego nadzoru nad bankami hipotecznymi.

Ukazało się rozporządzenie dotyczące składek na bankowy fundusz gwarancyjny

W Dzienniku Ustaw (poz. 471) opublikowano rozporządzenie ministra finansów w sprawie przekazywania w formie zobowiązań do zapłaty składek wnoszonych do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego przez banki, oddziały banków zagranicznych, firmy inwestycyjne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz krajową spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową. Rozporządzenie określa m.in. minimalny poziom stosunku wartości aktywów do wielkości zobowiązań do zapłaty; limity określające udział poszczególnych aktywów w łącznej kwocie środków odpowiadających zobowiązaniom do zapłaty; szczegółowy zakres i tryb

przekazywania informacji; szczegółowy sposób wyceny aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty.

Opublikowano teksty jednolite ustawy o obligacjach i bankach spółdzielczych

W Dzienniku Ustaw z 2022 r. pod poz. 454 opublikowane zostało obwieszczenie marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o obligacjach, która określa zasady emisji, zmiany warunków emisji, zbywania, nabywania i wykupu obligacji. Natomiast pod poz. 456 ukazało się obwieszczenie marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Ustawa ta określa zasady: organizacji, działalności oraz zrzeszania się banków spółdzielczych; działalności oraz zrzeszania się banków zrzeszających banki spółdzielcze; tworzenia i funkcjonowania systemu ochrony; tworzenia i funkcjonowania zrzeszenia zintegrowanego.

Egzaminy na pośrednika kredytu hipotecznego w 2022 roku w kwietniu i we wrześniu

Komisja Egzaminacyjna dla Pośredników Kredytu Hipotecznego poinformowała, że terminy egzaminów na pośrednika kredytu hipotecznego w 2022 roku zostały wyznaczone w dniach: 9 kwietnia 2022 r. o godz. 11.30 i 17 września 2022 r. o godz. 11.30. Egzamin odbędzie się w Hotelu SANGATE w Warszawie (02-148) przy ul. Komitetu Obrony Robotników 32. W związku ze zmieniającą się sytuacją epidemiologiczną w kraju, Komisja Nadzoru Finansowego zastrzega sobie jednak możliwość zmiany terminu egzaminu lub jego odwołanie. Więcej informacji na temat egzaminów na pośrednika kredytu hipotecznego (w tym formularz wniosku o przystąpienie do egzaminu - do pobrania) znajduje się w zakładce na stronie KNF w dziale DLA RYNKU, zakładka EGZAMINY.

UKNF opublikował raport o tym na co zwracać uwagę w sprawozdaniach finansowych

W serwisie internetowym KNF został opublikowany raport „Nadzór nad wypełnianiem obowiązków informacyjnych przez emitentów papierów wartościowych prowadzony w 2021 roku”. Raport został przygotowany dla emitentów, jak i użytkowników informacji regulowanej oraz biegłych rewidentów, żeby przyczynić się do prawidłowego i spójnego stosowania odpowiednich wymogów raportowania. Raport zawiera spostrzeżenia, w tym dotyczące wybranych zagadnień z zakresu sprawozdawczości finansowej, na które emitenci powinni zwrócić uwagę przy sporządzaniu sprawozdań finansowych za kolejne okresy sprawozdawcze.

KNF tłumaczy, jak korzystać z Rejestru Zobowiązań Emitentów

W serwisie internetowym KNF został opublikowany Przewodnik po Rejestrze Zobowiązań Emitentów dla zainteresowanych emisjami obligacji. Przewodnik zawiera praktyczne wskazówki jak korzystać z rejestru przy wyszukiwaniu informacji o przeprowadzonych przez spółki emisjach obligacji oraz jak interpretować zamieszczone w nim dane. Rejestr Zobowiązań Emitentów (RZE) jest jednym z rozwiązań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa inwestorów na rynku obligacji i został utworzony w 2019 r. jako centralna baza danych, zawierająca informacje o wielkości długu wyemitowanego m.in. przez poszczególnych emitentów obligacji. Emitenci obligacji zobowiązani są do przekazywania do RZE informacji o wszystkich przeprowadzonych przez siebie emisjach obligacji oraz aktualizowania ich do czasu całkowitego wykupu. Konieczne jest rejestrowanie wszystkich emisji obligacji, bez względu na fakt czy obligacje są notowane na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu (Catalyst) czy są to obligacje niepubliczne (nienotowane).

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko-doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach. BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów: Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2020 rok:

- ▶ I miejsce Największa Firma Doradztwa Podatkowego w kategorii firm średnich Rzeczypospolitej i Parkietu za 2020 rok:
- ▶ Najbardziej Aktywna Firma na Gieldzie (I miejsce)
- ▶ Najlepsza Firma badająca spółki giełdowe (III miejsce)
- ▶ Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01, e-mail: office@bdo.pl